

ligger, skall ega utse en af de personer, som vid synetillfället böra, enligt författningarne, vederbörande tjensteman biträda.
Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 22 Januari 1868.

H. Hansson
från Wester-Norrlands län.

N:o 68.

Af Herr Henrik Hansson: Om inskränkning i skattehemmansegares fria dispositionsrätt öfver hemmanets skog.

I sednare tider hafva på olika trakter af vårt fädernesland blifvit anlagde sägar, afsedda att i stor skala åstadkomma bräder och plankor m. m. Lika glädjande det är att industrien uppsöker och tillgodogör tillgångar, som förut stodo utan värde och utgjorde döda kapital, lika sorgligt skulle det vara, om denna industri, för långt drifven, inom en ej så aflägsen framtid skulle förvandla stora landsträckor till ödemarker, i grund förstöra flera hemman, hvars enda värde ligger i skogen, samt göra det omöjligt eller åtminstone i hög grad försvåra möjligheten att å ett dylikt skogslöst hemman finna en anständig bergning.

Och af en sådan fara hotas vi snart nog. För att nu endast beröra förhållandet inom min hembygd, Södra Ångermanland, så hafva derstädes endast på de närmast sista åren blifvit uppförda 10 dylika skogsfrossare, i närheten af lastageplatsen Nyland vid Ångerman-elfven. Det för dessa sågverk erforderliga belopp timmerstockar anskaffa verkens egare på det sätt, att de dels af hela byalag, dels af enskilde hemmansinnehafvare betinga sig rättigheten att, mot ett visst öfverenskommet pris, få å deras skatteskogar efter behag hugga och sig till nytta använda ståndskogen till ett visst tumtal i genomskäring, för hvarje träd räknadt, hvilket vanligen sättes så lågt att äfven den omogna skogen tillgripes. Afverknings tiden bestämmes mycket olika, varierande mellan 10 och 50 år. Förledd af den skenbart höga betalningen har mången oförsigtig och oerfaren skattebonde inlåtit sig i dylika affärer, dem han dock inom kort bittert ångrat, då han fått se sitt förut lugna hemman afklädas dess bästa prydnad, beröfvas dess måhända förnämsta värde. Stundom komma härtill förebräelser af barn och anhöriga för det

han genom en långt utsträckt afverkningstid ingripit i efterkommandes fria disposition öfver hemmanet. Efter nämnda tids slut befinnes skogen så hårdt medtagen, att egaren ofta saknar byggnadsvirke för eget behof. Skogslöseskillingen, i de flesta fall erhållen de första åren af den kontraherade tiden, har emottagaren långt för detta lefvat upp i lättja och öfverflöd; intet har blifvit användt på jordbrukets förkofran. Hemmanet saknar allt värde och dess innehafvare nedsjunker nu i största fattigdom — ja, exempel saknas icke att dylika personer fallit fattigförsörjningen till last. Kan Staten liknöjdt åse ett så tanklöst förfarande? får den tillåta nuvarande generation att genom berörda oförsigtiga handlingssätt betaga kommande släkten tillfälle till tarflig utkomst? Eller bör ej, medan ännu tid är, Staten uppträda och genom ändamålsenliga lagstiftningsåtgärder i detta hänseende betrygga äfven efterkommandes, det är dess eget fortfarande välbefinnande? Jag tror det. Men hvad bör göras?

Jag vågar derföre vördsamt föreslå:

att det må förbjudas egare af skattehemman att muntligen eller skriftligen uppgöra kontrakt om försäljning af afverkningsrätt å skogen för längre tid än 4 år i sänder och ej till mindre dimensioner, än att en stock af 15 fots längd och minst 10 decimaltums genomskärning i lilländan ur hvarje träd kan erhållas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 22 Januari 1868.

H. Hansson
från Wester-Norrlands län.